

Program

Jus for arbeidsmedisinere

Dato 20.-24. oktober 2025 | **Sted** Oslo, Radisson Blu Scandinavia Hotel

Dag 1 – Mandag 20. oktober

Tidspunkt	Tema	Underviser
10.00 - 10.15	Velkommen, informasjon	Kursledere Torkild Sitter og Erik Dahl-Hansen
10.15 - 11.00	Innføring i grunnleggende rettssikkerhetsprinsipper. <i>Læringsmål ARB-003 og ARB-007</i>	Anine Kierulf, førsteamanuensis Institutt for offentlig rett UiO og spesialrådgiver ved Norsk institutt for menneskerettigheter (NIM).
11.00 - 11.15	Pause	-
11.15 - 12.00	Innføring i grunnleggende rettssikkerhetsprinsipper	Anine Kierulf, forts.
12.00 - 12.15	Pause	-
12.15 – 13.00	Arbeidsmiljøloven og sentrale forskrifter. <i>Læringsmål ARB-003, ARB-007 og ARB-039.</i>	Siri Stangeland, seniorrådgiver Arbeidsmiljø- og sikkerhetsavdelingen i Arbeidsdepartementet
13.00 - 14.00	Lunsj	-
14.00 – 14.45	Arbeidsmiljøloven og sentrale forskrifter.	Siri Stangeland, forts.
14.45 - 15.00	Pause	-
15.00 - 15.30	Arbeidsmiljøloven og sentrale forskrifter.	Siri Stangeland, forts.
15.30 - 16.00	Gruppe/Plenumsøvelse	-

Dag 2 – Tirsdag 21. oktober

Tidspunkt	Tema	Underviser
08.30 - 09.15	Sykefravær. Regelverk, alternativer til sykmelding og sykefraværsoppfølging. <i>Læringsmål ARB-008 og ARB-039.</i>	Harald Elvsåshagen, spesialist allmennmedisin og tidligere koordinerende rådgivende overlege NAV Klageinstans. Tanita Saranya Landgraf, jurist og seksjonssjef og fagleder sykepenges NAV Klageinstans.
09.15 - 09.30	Pause	-
09.30 - 10.15	Sykefravær. Regelverk, alternativer til sykmelding og sykefraværsoppfølging	Harald Elvsåshagen og Tanita Saranya Landgraf forts.
10.15 - 10.30	Pause	-
10.30 - 11.30	Sykefravær. Regelverk, alternativer til sykmelding og sykefraværsoppfølging	Harald Elvsåshagen og Tanita Saranya Landgraf forts.
11.30 - 12.30	Lunsj	-
12.30 - 13.30	Erfaringer fra sakkyndigarbeid, krav til spesialisterklæringer	Torkild Sitter, spesialist arbeidsmedisin og spesialist samfunnsmedisin, overlege og avdelingssjef Arbeidsmedisinsk avdeling St Olavs Hospital.
13.30 - 13.45	Pause	-
13.45 - 16.00	Noen betraktninger omkring sammenhengen mellom eksponeringer og sykdom. Grenseverdier. <i>Læringsmål ARB-053.</i>	-
13.45 – 14.05	I et tilsynsperspektiv: Føringer i EØS-avtalen. Regelverksutvikling. Arbeidstilsynets pågående arbeid med eksisterende grenseverdier.	Astrid Lund-Ramstad, Sjefingeniør/Dr Scient kjemi Avdeling for arbeidsmiljø og regelverk, Arbeidstilsynet
14.05 – 14.25	I et yrkeshygienisk perspektiv: Når tallene ikke sier alt – Grenseverdier, prøvesvar og faglige vurderinger.	Hans Thore Smedbold, sertifisert yrkeshygieniker Arbeidsmedisinsk avdeling St Olavs Hospital og leder av Norsk Yrkeshygienisk Forening
14.25 – 14.45	I et arbeidsgiverperspektiv: Grenseverdier – hvor kommer de fra, hvordan skal de brukes og hva er fullt forsvarlig?	Bendik Chr. Brinchmann, spesialist i arbeidsmedisin og fagsjef arbeidsmedisin Norsk Industri.
14.45 – 15.00	Pause	
15.00 – 15.20	I et arbeidstakerperspektiv: Hvorfor er grenseverdier et viktig verktøy i det forebyggende HMS-arbeidet?	Kristin Bleie, sertifisert yrkeshygieniker og europeisk

Tidspunkt	Tema	Underviser
		registrert toksikolog, HMS-spesialrådgiver Forhandlings- og HMS-avdelingen LO.
15.20 – 16.00	Avsluttende diskusjon med panelet	Panel og kursdeltakere
18.00	Felles middag for de som ønsker å være med. Betales av den enkelte.	-

Dag 3 – Onsdag 22. oktober

Tidspunkt	Tema	Underviser
08.30 - 09.15	Yrkesskade – Forsikringsordningen Læringsmål ARB-039 og ARB-054.	Truls Nygaard, advokat og fagsjef If Skadeforsikring
09.15 - 09.30	Pause	-
09.30 - 10.15	Yrkesskade – Forsikringsordningen	Truls Nygaard forts.
10.15 - 10.30	Pause	-
10.30 - 11.30	Folketrygdlovens vilkår for godkjenning av yrkesskade og yrkessykdom. Årsaksbegrepet fra et juridisk ståsted. Beviskrav.	Kristin Engebretsen, jurist og fagleder yrkesskade og yrkessykdom NAV Klageinstans.
11.30 - 12.30	Lunsj	-
12.30 - 13.00	Folketrygdlovens vilkår mm	Kristin Engebretsen forts.
13.00 - 13.15	Pause	-
13.15 - 14.00	Oppgaver med gjennomgang	Kristin Engebretsen forts.
14.00 - 14.15	Pause	-
14.15 - 15.00	Menerstatning og forholdet til lov om yrkesskadeforsikring	Kristin Engebretsen forts.
15.00 - 15.15	Pause	-
15.15 - 16.00	Oppgaver med gjennomgang	Kristin Engebretsen forts.

Dag 4 – Torsdag 23.oktober

Tidspunkt	Tema	Underviser
08.30 - 09.15	Omplussing og endringsoppsigelse <i>Læringsmål ARB-003, ARB-007 og ARB-039</i>	Thomas Benson, advokat Angell Advokatfirma, Bodø.
09.15 - 09.30	Pause	-
09.30 - 10.15	Omplussing og endringsoppsigelse	Thomas Benson forts.
10.15 - 10.30	Pause	-
10.30 - 11.30	Konkrete oppgaver og drøfting av eksempler	Thomas Benson forts.
11.30 - 12.30	Lunsj	-
12.30 - 12.45	Vi går samlet ned til Domus Juridica, Kristian Augusts gate 17. Oppmøte i Foajeen. Estimert gangtid 6 minutter	-
12.45 – 13.45	Omvisning Domus Juridica og informasjon om studietilbud og forskning juridisk fakultet <i>Læringsmål ARB-003 og ARB-007.</i>	Karianne Blanck, Sigrun Sæbø Åland, med flere
13.45 – 14.15	Vi går tilbake til kurshotellet. Estimert gangtid 6 minutter.	-
14.15 - 15.00	Rusmiddeltesting i arbeidslivet – en aktivitet i grenseland jus og medisin. <i>Læringsmål ARB-039 og ARB-103.</i>	Trond Oskar Aamo, spesialist i klinisk farmakologi og avdelingssjef Avd for klinisk farmakologi, St Olavs Hospital
15.00 - 15.15	Pause	-
15.15 - 16.00	Rusmiddeltesting i arbeidslivet – en aktivitet i grenseland jus og medisin.	Trond Oskar Aamo forts.

Dag 5 – Fredag 24. oktober

Tidspunkt	Tema	Underviser
08.30 - 09.15	Hvordan klare kravene til dokumentasjon, taushetsplikt mv. i en travel BHT hverdag uten å drukne? <i>Læringsmål ARB-003, ARB-015, ARB-039 og ARB-053.</i>	Tor Erik Danielsen, spesialist arbeidsmedisin og medisinsk fagsjef i arbeidsmedisin Avonova
09.15 - 09.30	Pause	-
09.30 - 10.15	Kravene til dokumentasjon, taushetsplikt mm	Tor Erik Danielsen forts.
10.15 - 10.30	Pause	-
10.30 - 11.15	Kravene til dokumentasjon, taushetsplikt mm	Tor Erik Danielsen forts.
11.15 - 11.30	Pause	-

Tidspunkt	Tema	Underviser
11.30 - 12.30	Hvor befinner arbeidsmedisinen seg i det politiske landskapet? Drøfte historikk samt pro og kontra for hvilket departement vi rapporterer til, HOD eller AID? <i>Læringsmål ARB-007.</i>	Erik Dahl Hansen, spesialist arbeidsmedisin og tidligere fagsjef i Norsk Industri.
12.30 - 13.00	Kursprøve og avslutning	Kursledere Torkild Sitter og Erik Dahl-Hansen
13.00	Lunsj og hjemreise	-

Læringsmål «Jus for arbeidsmedisinere»

Kurset skal bidra til kompetanse i følgende læringsmål*:

Generell kunnskap, arbeidsmiljøopplæring

ARB-003 Lover og forskrifter - HMS-forholdene i en virksomhet

ARB-007 Virksomheters rammevilkår, drift, organisasjon og ledelsesforhold - parter og avtaleverk

ARB-008 Sykefraværsoppfølging - nasjonale retningslinjer/regelverk

Holdninger og faglig etikk

ARB-015 Taushetsplikt, sakkyndigrolle, ansvarsforhold/-roller og etikk

Informasjons-, rådgivnings- og bistandskompetanse

ARB-024 Lover og forskrifter som regulerer HMS-forholdene i en virksomhet

Virksomhetsrettet arbeid

ARB-039 Psykososialt og organisatorisk arbeidsmiljø - veiledning og rådgivning

Arbeidsmedisinsk klinisk arbeid

ARB-053 Utredning - vurdere sammenhengen mellom eksponering og sykdom

ARB-054 Oppfølging - trygde- og forsikringsytelser, meldinger til Arbeidstilsynet og NAV

ARB-055 Spesialisterklæringer

Toksikologi

ARB-103 Biologisk overvåkning